

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

MENO HABILITANTA	PhDr. Viera Kačínová, PhD.
NÁZOV HABILITAČNEJ PRÁCE	Koncepcie rozvoja mediálnej kompetencie v kontexte nových trendov médií a paradigmatických zmien mediálnej výchovy
ODBOR	habilitačné konanie a inauguračné konanie masmediálne štúdiá
ROZSAH PRÁCE	229 s.
MENO OPONENTA	Prof. PhDr. Slavomír Gálik, PhD.
PRACOVISKO OPONENTA	Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave

HODNOTENIE

1. Zhodnotenie významu a originality riešenej problematiky

Téma práce, vzhľadom na súčasný enormný rozvoj digitálnych médií a komunikácie prostredníctvom digitálnych médií, je viac ako aktuálna. Aktuálnosť práce zvyšujú rôzne negatívne tendencie ako sú napríklad dezinformácie a falošné správy, ktoré iniciovali diskurz o „postpravdivej“ alebo „postfaktuálnej“ dobe. Význam práce spočíva v objasnení mediálnych kompetencií v kontexte konvergujúcej kultúry, éry postpravdy, vytvárajúcej sa digitálnej priepasti, ale najmä v rozpracovaní holistického konceptu mediálnej výchovy, ktorý autorka spája s osobnými, sociálnymi, kultúrnymi a občianskymi kompetenciami. Táto kapitola (4. kapitola) je zároveň najoriginálnejšou časťou habilitačnej práce.

2. Formálne zhodnotenie práce

Formálna stránka je na dobrej úrovni, ale občas sa v práci nájdu menšie formálne – grafické a gramatické nedostatky. Obsah práce je graficky neštandardne spracovaný. Zoznam tabuliek a grafov je trochu rozhádzaný. Na s. 66 je slabo viditeľný text na schémach s informačnou a mediálnou gramotnosťou, ktorý je bielou farbou na modrom podklade. V práci sa občas nájdu aj gramatické chyby ako napríklad na s. 9 „vlastnostní“ (správne „vlastností“), s. 41 „vo svojom modely“ (správne „modelí“), s. 76 „výchový“ (správne „výhovný“), s. 166 „defacto“ (správne „de facto“) a pod. V texte sa nachádzajú aj syntaktické chyby a komplikované vyjadrenia ako napríklad na s. 15 – „...rozvoj kritickej kapacitácie“, na s. 24 nadpis – „Trend činnosťno-participatívnej konceptualizácie mediálnej kompetencie“ alebo na s. 37 – „Podoblasti používanie a tvorba médií požadujú zároveň aktívnu aplikáciu aj ďalších nadobudnutých vedomostí, zručností a schopností“.

3. Úroveň rozpracovania teoretickej časti práce

Teoretická časť práce je na veľmi dobrej úrovni. Habilitantka využila značné množstvo domácej a zahraničnej literatúry, na základe ktorej originálnym spôsobom vystavala jednotlivé kapitoly a podkapitoly. Hlavný cieľ a čiastkové ciele sú dobre postavené a v adekvátnej miere naplnené. Na s. 22 autorka píše o „problémoch“, ale skôr by bolo vhodné použiť výraz „parciálne ciele“. Metódy práce, vzhľadom na teoretický charakter práce, sú kvalitatívnej povahy. Autorka v práci použila interpretáciu, analýzu, syntézu a komparáciu. V druhej kapitole habilitantka rozpracovala koncepcie mediálnych kompetencií autorov ako napríklad D. Baackeho, G. Tulodzieckeho, N. Groebena, B. Schorba, P. Celota a M. Pérez Tornera. Tým si autorka vytvorila dobré „predpolie“ na vytvorenie ďalších kapitol. V tretej kapitole autorka skúma aktuálne témy ako je problém digitálnej priepasti, hyperkonektivity a éry postfaktuálnosti. Osobitné ťažisko jej skúmania tvoria chybné, ale najmä nepravdivé informácie, ktoré sa úmyselne vytvárajú a šíria za istými politickými alebo ekonomickými

účelmi. Autorka si uvedomuje, že najlepšou cestou na eliminovanie hoaxov a fake news je získavanie mediálnych kompetencií, čo je však na druhej strane cesta dosť ťažká, lebo vyžaduje pomerne vysoké znalosti a kompetencie od používateľa digitálnych médií. Vo 4. kapitole habilitantka formuluje vlastnú originálnu koncepciu mediálnej kompetencie, ktorá je holistická a mala by obsahovať osobné, kultúrne, sociálne a občianske kompetencie. Tento model stavia oproti redukcionistickým prístupom k mediálnym kompetenciám. S týmto prístupom možno súhlasiť, aj keď ideu holistického prístupu asi treba chápať skôr ako ideál, ku ktorému sa môžeme len približovať.

4. Úroveň rozpracovania výskumu

Habilitačná práca má čisto teoretický charakter. Možno hovoriť len o teoretickom výskume, ktorý bol vyhodnotený v bode 3.

5. Otázky pre habilitanta

1. Súhlasí habilitantka s myšlienkou Powersa (s. 92), že pripojenie je vždy dobré a čím je väčšie, tým je lepšie?
2. Na s. 66 autorka uvádza Wilsonove schémy informačnej a mediálnej gramotnosti. Súhlasí autorka s myšlienkou M. McLuhana, že nielen obsahy, ale aj samotná forma má vplyv, a preto by mala byť zahrnutá do mediálnej kompetencie? Napríklad ten istý obsah (text) môže byť v knihe a v počítači. Má tento obsah rovnaký účinok na kognitívne schopnosti človeka?

6. Záver

Habilitačná práca PhDr. Viery Kačínovej, PhD. je originálna, vedecky fundovaná a jej výsledky predstavujú významný prínos do odboru habilitačné konania a inauguračné konania masmediálne štúdiá.

SÚHRNNÉ STANOVISKO Oponenta

Predložená habilitačná práca **spĺňa** požiadavky na uvedený typ kvalifikačných prác. Preto **odporúčam**, aby VR FMK UCM v Trnave po splnení všetkých ďalších náležitostí udelila **PhDr. Viere Kačínovej, PhD.** titul „docent“ pre odbor habilitačného konania a inauguračného konania masmediálne štúdiá.

V Trnave, dňa 3. 7. 2020